

Ithaka po deseti letech

Saša Skenderija

Podivíni

Tajemní a nedostupní ve svých temnotách,
dětinsky rozmařilí a něžní,
když si píšeme
nebo mluvíme o někom z nás,
kdo tu zrovna není.
S některými jsem vyrůstal,
jiné, které jsem poznal už jako dospělé,
jsem neomylně našel v jejich albech
na školních skupinových fotografiích.
Vždycky byli takoví.
Pamatují si každý detail z toho, co jsem jim kdy o sobě řekl,
někdy i to, co jsem zamlčel.
Tak mi pokaždé někdo z nich připomene
důležité věci o mně samotném,
když jdu ke dnu nebo se vznáším příliš vysoko
ve svém bezvýznamném existenciálním deliriu.
Někteří z nich už téměř odepsali sebe
i mě: hroutili se a vrůstali do vlastního šílenství
stahující mě za sebou,
jako magnet přitahuje ocelovou šponu.
Podivíni,
které mám rád,
rozesetí po polednicích
ve svých propastech,
mezi obludami normálnosti.

Tekuté krystaly

Naprázdnno běžící videokamera,
ode zdi ke zdi, z tváře na tvář
mezi tebou a mnou
mezi nimi a námi –
svět je pestrý a bezbolestný.

Když tě pozoruji,
rozléváš se mým vědomím
jako polarizovanými mělčinami
L(iquid) C(rystal) D(isplaye).
Bezbolestně tě zmenšuji a vracím zpět,
zaostřuji a rozmazávám –
dokud mě něčím nepřinutíš
začít nahrávat:
nějakou dlouho odkládanou myšlenkou,
neklidným loupáním prstů,
nějakým drobným smutkem.

Znám tě dobře,
jsme spolu už dlouho.

Mám rád tu jiskru těkající ve tvých očích,
ten překvapivý záblesk sebe sama
v tvé řeči,
ten odraz tvé přítomnosti
v mých myšlenkách – moment,
v němž se rozhodneš vnímat,
kdy vím,
že víš, že vím.

A ty víš,
že já vím,
že víš.

Nemovitosti

Z otevřených oken mého města
se do ulic sypával
cinkot příborů

Dozvuk malých rodinných dramat
skrytých za krajkovými záclonami
dětský křik
zprávy z televize

Někdy jen čalouněné ticho
dlouhých nedělních odpolední

Ta okna jsou teď zavřená
zvuky se vytratily už je neslyším
staly se z nich nemovitosti

Přijímám je lhostejně
jako ozdobený vánoční stromek
jako kandovanou třešni v koktejlů

Do rozměklého asfaltu jiných měst
ze mě spadly
okovy poezie a bezdomovectví

Sklouzly tiše
na tlusté koberce mých pokojů
do žhavého písku mořských pláží
do tekutého cukru jejího klínu
do umělého prašanu
rodinných fotografií

Jizvy pomalu mizí
pod vrstvami tuku

Mys Dobré naděje

Slíbil jsem Zelkidě
Že jí přivezu báseň
Z konce světa
Z mysu Dobré naděje
I když sama
Si o to neřekla

Bohužel
Když jednou člověk napíše
Pár básní
Dobrych básní
Potom jen tak pro nic za nic nepíše
Ani neslibuje

Letěl jsem z Johannesburgu
Do Kapského města
Mužatka na vedlejším sedadle
Mi položila otázku
V jakémže vlastně jazyce je kniha
Kterou čtu
V BOSENŠTINĚ
Vyzíal jsem ze sebe
Aha řekla
A bylo jí to trapné

Bosňáky máme i tady
V Jihoafrické republice řekla
Já vím
Ale radši mi povězte, kolik kilometrů je
Z Johannesburgu do Kapského města? Asi 1400
Aha
Jako z Atlanty do New Yorku
Řekl jsem

Kniha, kterou jsem četl
Byla od Amira B.
Bosňana
Který na rozdíl ode mě zůstal
A svému otci sám postavil
Náhrobní kámen
A napsal o tom báseň
A jakou báseň!
Nikdy jsem se s ním nesetkal
Ale můj kamarád Adin ho navedl
Aby mi podepsal dvě knihy
A poslal je
Po Fatimě
Do Ameriky
Jednu podepsal Drahému příteli
Druhou S úctou
Dostatečný důvod k tomu
Abych vzal jeho knihy
Na konec světa
(Mimochodem, nikdy jsem neměl
Většího přítele
Než Adina
Kromě Zelkidy
A možná
Tény)

Letadlo přistálo v Kapském městě
Za soumraku
Nejúchvatnější podívaná
Jakou jsem kdy zažil
Snad jedině přistání v Riu
Lze s tímhle srovnávat
A to jen díky Cendrarsovi
Ale kdo ví
Ani to není až tak docela nemožné
Teď, když už jsem přistál na konci světa

Ubytovali mě v bývalém vězení
Pro bývalé bankovní lupiče
Hotelový pokoj byl trochu těsný
Ale pohodlně zařízený
Pootvřené okno, každou chvíli bouřka
Krátce klid a zase bouře

Nechal jsem běžet televizi
Protože jsem se děsil samoty
V temnotě vězeňské cely
Na konci světa:
Soft-core porno na šestém kanálu

Po nějaké době jsem se probudil a televizi vypnul
„Vyrazil jsem do světa zotavit
Tělo zmatené hrůzou ze zániku
Ale hned v prvním šeru mě opustila odvaha“
A tehdy jsem si vzpomněl
Že se mi Semezdin neozval
Od té doby, co jsem ho požádal
O zvací dopis pro Ténu
Jménem Hlasu Ameriky

Je to divné

Zřejmě existuje jistý bod
Na životní mapě každého z nás
Kterého když dosáhneme
Všechny další cesty se stávají návratem
A tehdy se každou mílí
Stále víc vzdalujeme svým spolucestujícím
A jsme blíže a blíže
Těm, co zůstali doma

Ráno
V autobusu
Nám turistický průvodce vyprávěl
O tom, jak První plavba
Ve skutečnosti skončila nezdarem
A jak se Bartolomeo Díaz vrátil zničený a zoufalý
Aby králi vypověděl o Bouřlivém mysu
Na konci světa
Za nímž není nic
Jen běsnící moře
A zlověstné útesy ukryté v mlhách
Ostřejší než levantské šavle

Později král tento detail
V lodním deníku změnil
A mořeplavce zahrnul bohatstvím a slávou
Protože
Zkroušená vlast naléhavě potřebovala
Místa dobré naděje
Nové obzory
Slova útěchy
A povzbuzení

(září 2003)

Horror caféi (Starbucks)

K čemu to všechno vede? K ničemu,
shodli jsme se mlčky hezká baristka a já:
vytvořila v mém kapučínu dokonalý mléčný květ
a zvěčnila si ho digitálním fotoaparátem.

Potom jsme tiše pozorovali,
jak se její mandala v šálku
zoufale utápí pod cukrovou lavinou
a mizí v husté pěně,
dokud má lžička zkázu nedokončila.

Vybavil jsem si,
že Jung v mandale spatřoval
projev nevědomého „já“.

A Aristoteles tvrdil, že prázdnota ve snaze zaplnit se
nezadržitelně pohlcuje všechno kolem sebe.

Mario Praz pojmem horror vacui označoval dusnou atmosféru
a přeplácánost viktoriánského interiéru.

A tak dále.

K čemu to všechno vedlo?

Asi k ničemu –
shodl jsem se mlčky s hezkou baristkou
ve spěchu, abych unikl dříve,
než nás šamanské prsty okolo posedávajících laptopistů
uvrhnu do prázdnoty svých monitorů
a životů.

Traktát o nostalgii

Nostalgie, ten hořkosladký stesk po sobě samém, po zašlých, vysněných,
přerušených nebo zameškaných událostech, místech, pocitech a nadějích,
které jsou jakoby stále někde tady, na dosah ruky, a které nám, jakmile po
nich ruce vztáhneme, mizí jako duha v minulosti i budoucnosti.

Nostalgie je entropie duše, její nepoužitelná esence tvořená přebujelou ob-
razotvorností a vzpomínkami. To ostatní jsou instinkty a informace
uschované či založené ve skladištích paměti, které se čas od času aktivují
za účelem řešení každodenních životních situací na nezadržitelné pouti
k věčnému zapomnění.

Nostalgie není jen touhou po návratu, jak se obvykle míní, po „starých
dobrých časech“, místech, okolnostech, nadějích, snech. Nezahrnuje jen
ztracené, vysněné či zmeškané ráje, ale také sedliny pekelných zkušeností.
Nostalgie je toužebné přání, aby se prožitá a tušená převtělily do věčnosti
přítomného okamžiku a zapustily kořeny do sypkého písku budoucnosti.

Není pouze lidským steskem po ráji, ať už ztraceném, či neexistujícím, ale především po intenzitě, smyslu a ryzosti samotného aktu života. Nostalgie je touha po věčnosti tady a teď.

Často chybně ztotožňovaná s melancholií, liší se nostalgie jedním zvláštním rysem, tím zášlehem smutku v očích skutečně nostalgických lidí. Ale nostalgie je touha a neživí se, na rozdíl od melancholie, rezignací a zatrpklostí. Ona je zdrojem osudové tvořivosti a bezbožné víry v to, že se nic neděje nenávratně a zbytečně.

Na rozdíl od ostatních vášní a tužeb, neusiluje nostalgie o vlastní naplnění, ale o vlastní pokračování. Smyslová touha, dychtění po věčném životě, po moci, slávě, pohodlí, dobrodružství, jistotě, touha po štěstí, svobodě, spravedlnosti, vlastnění, pravdě – to všechno řídí lidský život od jednoho bodu k druhému v prostoru a čase. Jediným účelem nostalgie je neustálá seberegenerace. V mládí hledí k budoucnosti, k očekávanému, v dospělosti a ve stáří se upíná k přítomnosti a minulosti, ke zmeškanému a uplynulému. Mládí tedy končí ve chvíli, kdy stesk po promeškaném převládne nad touhou po vysněném. Stáří přichází, když se nostalgie mění ve stesk po dávno zašlém. Tak se stává, že některá místa, tváře a události z mladických vzpomínek, od jejichž všednosti jsme kdysi prchali do světů fantazie a pohádkových nadějí, se v pozdějším věku jeví mnohem pohádkověji a neskutečněji, než naše tehdejší sny a představy. Tento algoritmus nostalgie můžeme často pozorovat v literatuře, v dílech mladých, zralých, a „starých“ autorů.

Láska a umění se rodí z nostalgie, z touhy po vydatnosti, smyslu a čistotě života, na cestě k věčnému zapomnění a lhostejnosti. Láska a umění pocházejí z lidské touhy po vzkříšení prožitého s tušeným ve věčnosti přítomného okamžiku a přání podělit se o to s ostatními. Proto je nostalgie podstatou každé opravdové lásky a každého opravdového uměleckého hnutí. Toto je traktát o tušených, přervaných nebo zmeškaných láskách, svědectví o nostalgických milencích, jejichž láska se nikdy nenaplnila v čase a prostoru, ale trvá dál v nekonečnosti jejich i naší víry v to, že se nic, ale vůbec nic, neděje nenávratně a zbytečně.

Ithaka po deseti letech

Stále však myslí na Ithaku.

Je tvůj souzený cíl.

Konstantin Kavafis: Ithaka (1911)

Kromě těch, co zmizeli cestou
a těch, kteří stále hledají,
jsme ji, dříve či později, všichni našli.

Někteří z nás museli projít půl světa,
jiní na ni narazili během cesty.
Některým se na konci zjevila sama,
aniž by kdy překročili práh domova.

A záleží vůbec ještě na tom,
jestli nás až sem dovedl osud,

nebo náhoda?
Odsud nás může dostat
snad jedině zázrak.

(v Ithace, leden 2010)

Z bosenštiny a angličtiny přeložil Jaroslav Šulc.

Saša Skenderija se narodil roku 1968 v jugoslávském, resp. bosenském Vitezu. Studoval na Univerzitě v Sarajevu a Univerzitě Karlově. V současné době působí v Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK a jako technologický koordinátor v Law Library (Cornell University, Ithaca). Od konce osmdesátých let minulého století publikoval pět básnických sbírek v bosenštině: *Golo O* (1987), *Ništa nije kao na filmu* (1993), *Praški fraktali* (1998), *Kako naslikati žar-pticu* (1999), *Zašto je patuljak morao biti ustrijeljen* (2005). Jeho poezie se objevila v bosenských, chorvatských, českých a anglických antologiích.

OKUPACE V DESETI OBRAZECH

Opouštějí nás ptáci. Shoufují se, na zvuk
sirény vzlétnou a zmizí. Bez ustání zvoní
telefony. Když to někde bouchne, začnou se
táhle svolávat psi a poplašná zařízení v autech.
Kluci sbírají šrapnely, nalíčené hospodyně srkají
kávu ve sklepě; s Boćou, Kljujou a Francou
hrajeme žolíky. Výtahy nejezdí, voda přestává téct.
Nahluchlý soused, španělák, stojí před vchodem
do domu svátečně oblečený, opřený o hůl, s
pohledem upřeným k obzoru, snad ke Španělsku.
Nalepeni na rádio posloucháme zprávy.
Čekáme. K válce prý jsou třeba dvě strany.

ZATEMNĚNÍ

Pozhasínali jsme všechno, tapetami
trojitě zalepili vymlácená okna
(včera večer na nás kvůli lampičce na
videu přišla hlídka). Od lidí, sousedů
schovaných ve sklepě, nás dělí celých
čtrnáct poschodí strachu. Od zvířat,
která nás zasypávají kanonádami
z kopců kolem města, nás odděluje
akustický paraván Ramirezovy Kreolské mše.
Takže náš sex v nejvyšším patře prostříleného
věžáku má v sobě cosi astrálního,
bezmála teofanického.

TRAKTÁT O MANEKÝNECH

Při návratu do drohobického ghetta s vekou starého chleba pod paží - 18. listopadu 1942, poté, co dokončil portrét gestapáka Landaua - byl výstřely z revolveru zabit Bruno Schulz, introvertní venkovský učitel kreslení a autor desítky povídek, jež patří mezi nejskvělejší stránky mé četby (mimo jiné i podivuhodných *Traktátů o manekýnech*, ezoterické apologie sadismu nad hmotou a mladými švadlenkami). Zastřelil jej gestapák Günter, jen aby naštvál svého osobního nepřítele, zmíněného Landaua: *Ich habe seinen Juden erschossen.*

Životopis Bruna Schulze, stejně fantasmagorický jako jeho programový vypravěčský realismus, svým kafkovským vyvrcholením přímo oslovuje prostor možného - na nějž ve svých povídkách kladl takový důraz a který jeho současníci zpochybňovali a autora považovali za dětiňského a obskurního pohádkáře. V tom posledním Schulzově fantasmatu bylo pobito čtyři a půl milionu polských Židů a dva a půl milionu Poláků, což z něj udělalo národního spisovatele par excellence a jednoho z vůdčích představitelů meziválečného polského realismu.

Během druhého měsíce sarajevského ghetta, dokud ještě fungovaly telefony, volal mě známý z Bělehradu a ujišťoval mě, málem soucitně, že to, co mu vykládám, je plod mé nespoutané imaginace a muslimské propagandy. Praštil jsem otráveně sluchátkem.

Po dostatečně dlouhé době se každý, i ten sebanávnější horoskop vyplní.

SYMBIÓZA

Včera večer zasáhl osmipatrový
dům naproti granát, roztrhal střešní
konstrukci a zničil poslední patro.

Ranní pohled z okna:
kdoši mezi ohořelé trámy
rozvěsil čerstvě vyprané prádlo.

BŘICHOMLUVCI

Igorovi

Povídajme si. Barokní rétorika má v sobě
cosi ze starobylého umění břichomluvectví.
Cílem jednoho i druhého je totiž
osvobodit nás od obrazů, od diktátu jejich
doslovnosti. Zřejmé věci nás dostihnou dřív,
než je stačíme vyslovit. Jak jinak vysvětlit
podřezané dítě, prostřílený autobus, zapálené
město? Jak je v sobě smířit, jak z nich učinit
poznatek? Povídejme si. Je prostředek léta,
Cikánka z fotografie prchá před vrahy,
kouří a pod paží táhne obrovský Titův portrét.
Corto Maltese vyřezává břitvou čáru osudu
do své prázdné dlaně. Tyranie obrazů pokračuje.

PROČ MĚL BÝT ZASTŘELEN TRPASLÍK

Seděl jsem ve sklepě vojenské nemocnice s Dž. K. a jeho ženou, byli zdrceni rodinnou tragédií, povzbuzovali jsme se rozhovorem, když tu s pompou a za nevídaných bezpečnostních opatření přivezli Mitteranda, aby nám udělil lekci z morálky a z lásky k člověku. Zděšené a vyhladovělé stařenky plakaly dojetím, zmatení chodci a děti civílí do kamer světových televizí jako pandy narozené císařským řezem v zoo v Indianapolisu. Celý svět skandoval chvalozpěvy na počest francouzské lásky k spravedlnosti, francouzské kuráže, francouzského altruismu—zatímco Mitterand se senilně usmíval, když pózoval ve společnosti zmrzačených civilistů nebo v dekoraci zpusťované budovy, kterou hned druhý den překřtili na francouzskou nemocnici. Zločinci nás těch pár hodin nezасыpávali granáty z kopců nad městem a všechno probíhalo hladce jako na nějakém pařížském ekumenickém kolokviu.

Štáb místní televize slezl do sklepa a požádal Dž. K. o interview. Zeptali se ho, co si myslí o překvapivé Mitterandově návštěvě. Řekl: *Odporné svinstvo.* Zeptali se ho, co by se mělo udělat. Řekl: *Zastřelit Trpaslíka.* Zeptali se, jestli by to udělal sám. Řekl: *Kdybych měl po ruce zbraň - určitě!*
TV: *Proto, abyste vstoupil do dějin, profesore?*
Dž. K.: *Do jakých dějin, člověče? Udělal bych to, abych dosáhl smyslu.*

Zbraň žádná po ruce nebyla
a interview nebylo bohužel dodneška odvysíláno.

PAPOUŠEK

Papoušek, traumatizovaný neustálými
detonacemi, dočista oněměl a včera odpoledne
se náhle střemhlav zřítíl s bidýlka jako malíř
zasažený na štaflích infarktem. Uhynul.
Ve městě bylo ten den zastříleno 19 a zraněno 96 civilistů.
Papouška jsem hodil do popelnice.

Je osmý den srpna, sto dvacátý třetí den obklíčení.
Ráno vypnuli telefon. Věžák je vysoká pec
bez proudu a bez vody. Na zdi kuchyně ještě stále
visí zaneřáděná klec s ustátou vodou a ptačím
zobem, se sépiovou kostí a zvonečkem. Záměrně
otevřená dvířka jeví stejnou symbolickou pretenzi
jako vystřelený šíp na středověkém náhrobním kameni.

SUBLIMACE

Zdalo se mi, jak si z levé tváře vymačkávám
vřed a z hlavy mi leze obrovská mortadela.
Probudil jsem se se strašidelným pocitem prázdna
v lebce, znásobeným ranními detonacemi.
Odedávna obávaný poslední důkaz, že jsem se
dočista zbláznil a že skončím ve svěřáci kazajce,
se rozplynul při pohledu na plesnivé jídlo ve
vyprahlé ledničce, nad mrtvými vodovodními kohoutky
a při zprávách ze sousedova trastzistoru. Seběhl jsem
z třináctého patra na ulici, mezi ženy vařící před
domovními dveřmi, mezi nepřítetné děti a ostřelovače,
mezi důchodce hrající šachy mezi troskami, mezi
hladové, mezi zmrzačené. Zařadil jsem se do fronty
na chleba, nesnesitelně zdravý, probuzený. Do prdele
s Freudem i s mortadelou!

Tento cyklus byl publikován v Literárních novinách od 31. srpna 1995, roč. VI, č. 35, str. 8, a v monografické publikaci Vzkázání ze dna noci, Praha, Mladá fronta 1995. Báseň Papoušek byla rovněž publikována v Evangelickém týdeníku Roč. 80, č. 34 (1995), s. 3.

*Považuji tyto překlady D. Karpatského za dosud nejpovedenější překlad mých básní vůbec.
S. S.*

Papoušek

Včera odpoledne, poté když traumatizován stálými
detonacemi úplně oněměl, papoušek najednou
spadl z bidýlka jako malír, který na štaflích
dostal mrtvici, a zemřel. Ve městě je zabito
19 a zraněno 96 civilistů. Papouška vyhodím do koše.

Osmý den srpna, sto dvacátý třetí den okupace –
ráno nám vypnuli telefon. Panelák
je vysoká pec bez elektřiny a vody. Na kuchyňské zdi
ještě stále visí klec, nečištěná, se zatuhlou vodou
a krmivem pro papouška, sépiovou kostí a zrcátkem,
zatímco naschvál otevřená dvířka mají stejný
symbolický záměr jako boží znamení na náhrobku.

Břichomluvci

(Igorovi)

Povídejme si. Barokní rétorika má v sobě něco
z dávného umění břichomluvectví.

První i druhé má tentýž cíl - osvobodit
nás od obrazů, diktátu jejich doslovnosti.

Věci očividné nás dostihnou dřív, než je
vyslovíme. Jak jinak vysvětlit ubodané

dítě, rozstřílený autobus, vyhořelé město?
Jak se s nimi smířit, jak je pochopit?

Povídejme si. Je střed léta.

Cikánka z fotografie utíká před zabijákem, kouří
a nese velký Titův portrét. Corto Maltese

vyřezává břitvou čaru osudu do své prázdné
dlaně. Tyranie obrazu pokračuje.

(Publikováno v časopise INICIÁLY, ročník IV, 32 / 1993, str. 19)

* * *

Jsou prázdné plošiny ve městě, urbanistické

fleky, místa vyprázdněná od volumenů, děje.

Pozorováno z letadla, které nalétává

do přistávacího koridoru: ostrovy,

panoramatické intermedium.

Já se budím brzy, kolem půl páté. Chvilí předtím, než

nastartuje ranní akcelerace města, rozlévají se v mém okně

gigantické améby - divoký běh zdegenerovaných

domácích pejsků a armstrongovská sklíčenost

jejich napůl probuzených majitelů.

Všude kolem vrávorají nemilovaní,

opuštění, osamělí lidé,

vyvenčují psy, chystají pomstu.

I já se bojím, po rannu se někdy tak bojím,

mamí.

* * *

Úřednice za přepážkou má kraví ksicht,

má zuby lesklé jako babička

amerického prezidenta.

Ona mě okrádá,

ona mě ponižuje,

dostává mě

do deprese,

totálně mi

jebne

osobnost

* * *

Holka a dva kluci za stolem naproti pijí fantu

a mezi sebou se líbají. Když je ona na toaletě,
kluci napjatě mlčí. Je v tom jakási jemná hrůza.
Pak se ona vrací, přináší zpátky s sebou úsměv,
ekvilibruje odvěsnami trojúhelníku.
A již jsou v bodu, ze kterého
s velkou pravděpodobností
lze předpovědět další průběh jejich osudů.

* * *

V Praze můžeš vidět zájezd slepých, jak bílými tykadly

přeměřují elokvenci průvodce: gotické portály, barokní
uzavřenost volumenů. Skoro, že si můžeš sáhnout na
pražské zlato — odpolední slunce odzrcadlující se v
exaltovanosti slepckých tváří. Ty bys o tom zajisté psal.
Nerozuměli jsme si dobře, Tomáži.
V latinskoamerickém nočním klubu, v půl čtvrté ráno,
vedle opilých Kečujů zalehlých na stolech, potápějí se
do zoufalství pražské holky jako bosenská městečka
na radiových zprávách. Fascinován útrpností
v jejich pohledech, zůstávám tam až do chvíle,
kdy se rozzáří zavírací světla, až nás barmanka
koštětem nevymete.

Zůstaň doma, Tomáži,
dokonči věci, které jsi začal. Je ti padesát.
Udělej alespoň jednou v životě něco jako člověk,
do konce.

Ty&Ja

Ty
máš plány na noc na ráno a odpoledne a máš
svůj style sezibilitu svůj job kamarády taky
rádi z práce z třídy z dovolené máš vkus módní
filmový literární vůbec vkus a nadhled nad tím
co se děje kolem v tobě a proč je všechno právě
tak jak jest a máš vášně a vzpomínky a maminku
s tatínkem (rozvedené) a lehké trauma z toho
vyvozené a máš své rádce a své znalce a své zrádce
a jsi totálně cool konec konců
a totálně jsi konzistentní
a máš míndžu

A já
já jsem totálně cool (konec konců)
a totálně jsem konzistentní
a jednou jsem si třásl rukou s Havlem
i jednou jsem byl kamarád s Tenou
a nebaví mě to co vidím kolem sebe v sobě a vůbec
nebaví mě tě bavit
a nebaví mě, že podlízám
že tu před tebou klesám
že se denuncuji
kvůli míndže

* * *

Pozdní sobotní odpoledne v Praze, listopad 1993.

Pustá ulice. Dělníci v oranžové kleci se svázejí
ze střechy. Nehybní, šediví.
Je těžce nepovšimnout si jistého patosu v tom klesání.

* * *

Děšť vyprázdnil hospodské zahrádky, zahnal

turisty do hotelových pokojů, do sanatoria.
Nějací podivní lidé na ulici a moje šťastná
americká holka. Přichází mi vstříc.
Ona nemá osud.
Ja postrádám naději.

* * *

Cedule v hodpodě s nápisem TŘETÍ CENOVÁ

SKUPINA, můj Mario, poslední nepovedený pokus
normovat svět, jediná zbylá směrovka, podle které
mě stále ještě můžeš vyhledat. Pražské městské věže
podobné rozstříleným sloupům vysokého napětí
(poslední obraz, který si pamatuji z domova),
přejmenovávání ulic a korekce telefonních seznamů,
kaleidoskopické státečky, oslavy a výročí...

Lassie se vrací
domů, ale do prdele s domem, který již není.
Lassie se vdala, porodila mláďata, vyměnila cestovní pas
a vzápětí se ještě jednou provdala.
Celý psí život, Můj Mario, se vejde
do několika lidských let.

* * *

Být odlišný, nebýt totéž co oni. Protože

to nejhorší—jako vždy doposud—je za námi.
Teď jsem zde; po páté ranní cigaretě se zpotím,
po desáté doslova omdlím. Vše je
v pevné víře, v najěji a v lásce. A, samozřejmě, v
silných plicích: je to svoboda, po které jsem toužil odjakživa.
Nyní je tady, nadoraz, nabízí se jako konfekce.

Už je načase na všechno nadbytečné zapomenout,
neboť to nejhorší—jako vždy doposud—teprve
přichází. Prozatím dávám ruce do kapes,
vyrážím na ulici, a povzbuzuji se,
povzbuzuji

(Publikováno v časopise Splín, č. 7, listopad 1996, str. 8-11)